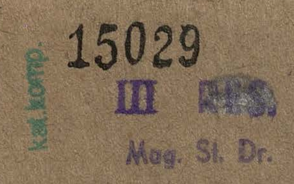
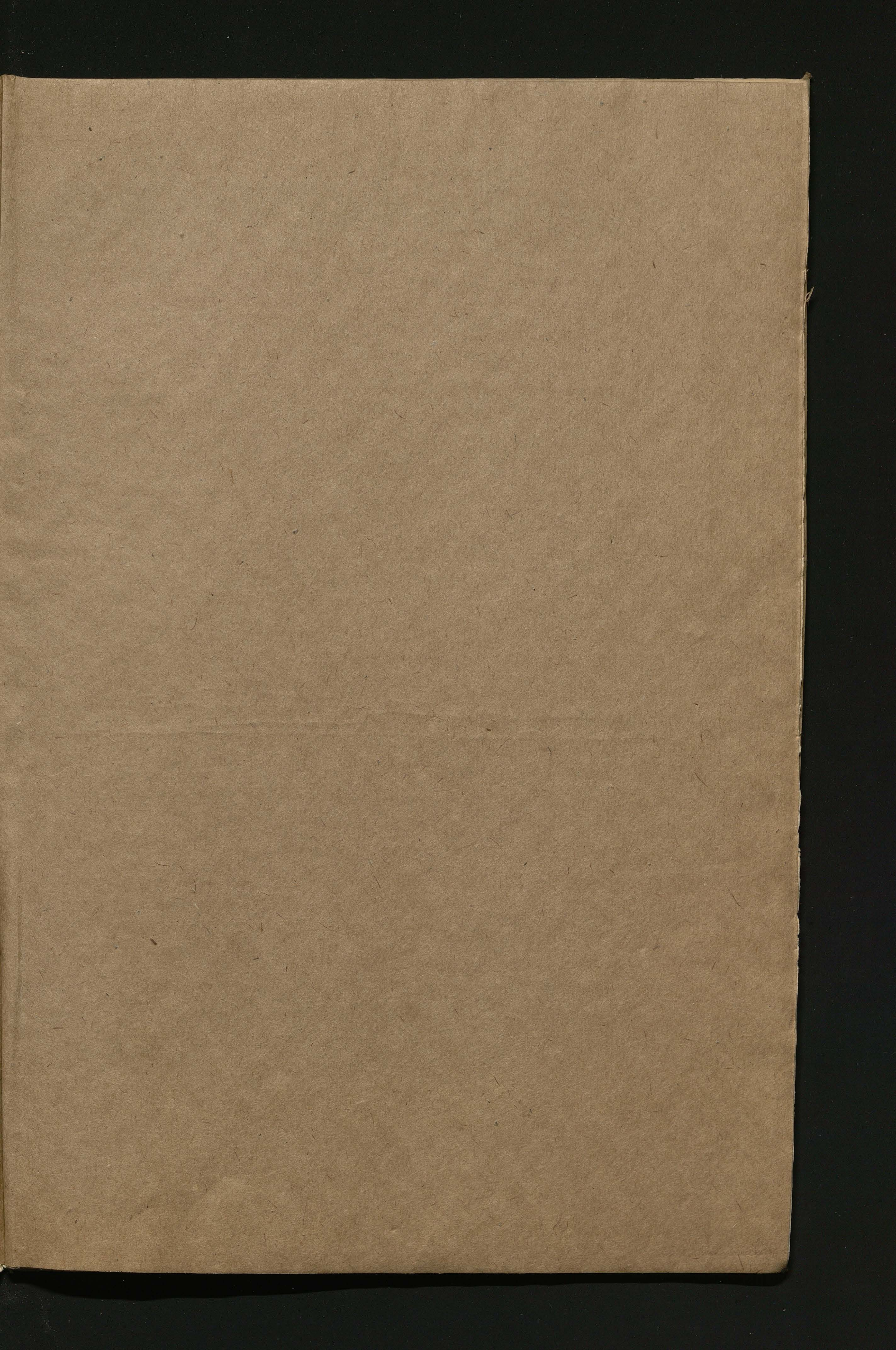
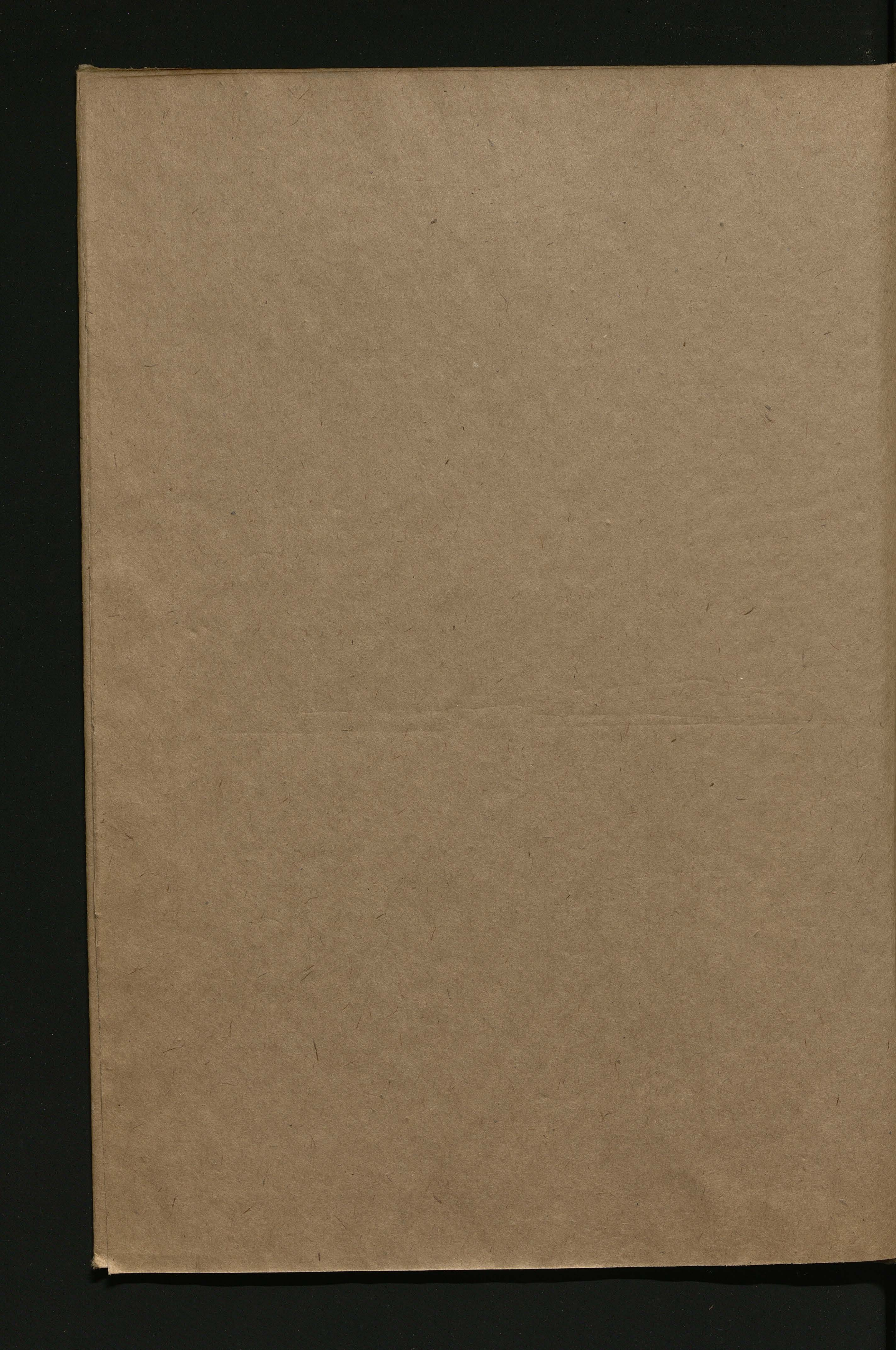

USTANOWIENIE
WZGLĘDEM
WETERANOW.

Verordnung
wegen
der Veteranen.

Stan Zołnierski w kraiu każdym przez istność swoią zasługuiąc sobie na naypierwsze uszanowania względy, gdy poswięca całości Oyczyzny zdrowie y życie, nigdy dosyć wyraźnie szacunek winny Osobom w tym Stanie wykonywaiącym, w pilnym, gorliwym y przykładnym posłuszęstwie powinności swoie nie będzie mogł być okazanym. Prosty Zołnierz nie mniey ma prawo iak Unterofficier y Officier domagać się względow y nadgrod kiedy stawa z wywodem postępkow bez nagany utrzymałe nieodmiennych w niemałym Lat przeciągu.

Da der Soldaten-Stand in allen Ländern, vermöge seines Wesens, die größesten Vorzüge und Hochachtung zu verdienen sucht, indem er dem Vaterland Gesundheit und Leben widmet; so kan denen Personen, die in demselben ihre Pflichten aufs eifrigste, und mit dem genauesten Gehorsam erfüllen, niemals zu viel Achtung erwiesen werden, und ein gemeiner Soldat, muß nicht weniger Recht auf Vorzüge und Belohnungen haben, als ein Unterofficier, oder als ein Officier, wenn er die Beweise seiner guten Aufführung, die er viele Jahre hindurch, während seiner Dienste untadelhaft erhalten hat, aufweisen kan.

Z tych tedy powodow Komenda Regimentu Gwardyi pieszey W. X. Litewsk. chcąc rozkrzewic ochotę do nayzacnieyszego ze wszystkich Stanu Zołnierskiego y pokazać, że z radością wyszukiwa do nadgrod tych, ktorych zasługi wartemi ich czynią, uradziła postanowić dla Zołnierzy cnotliwie, wiernie, y przykładnie służących, Znaki widzialne dystynkcyi przyłączaiąc do nich Prerogatywy.

Um nun zu diesem edelsten unter allen Ständen die Lust zu erwecken und der Welt zu zeigen, daß man mit Vergnügen diejenigen aufsucht und belohnt, die dessen würdig sind; so hat das Groß-Herzoglich-Litthauische Infanterie Garde-Regiment, für diejenigen Soldaten, welche in demselben, eine lange Zeit, ehrlich, treu, und exemplarisch gedienet haben, gewisse sichtbare Ehrenzeichen mit Hinzufügung wirklicher Vortheile festgesetzet.

Zwani będą *Weteranami:* to iest dawnemi Zołnierzami.

Sie sollen *Veterani* oder alte, ausgediente Soldaten heißen.

Więc Weteran Lat 30 służący będzie miał sobie dany Naramnik ponsowy z haftowaną Koroną złotem nad blaszką, na ktorey wybita będzie liczba Lat służby Jego y mieć będzie - - Zł. 6 na miesiąc przydanych do płacy.

Unterofficier - Zł. 12

Ein Veteran, welcher 30 Jahre beym Regiment gedienet hat, wird ein Ponceau épaulette, woran ein Blech angebracht werden wird, auf welchem eine mit Gold gestickte Krone und unter dieser die Anzahl der Jahre seiner Dienste ausgepräget seyn soll, und eine monatliche Zulage von - - - fl. 6

Ein Unterofficier von fl. 12 erhalten.

Zol- Ein

Zołnierz Lat 25 ſłużący będzie miał dany ſobie Naramnik granatowy, haftowany złotem, z blaſzką liczbę Lat Jego ſłużby wyrażaiącą bez Korony, y mieć będzie na mieſiąc przydanych - Zł. 5
Unterofficier - Zł. 10

Zołnierz Lat 20 ſłużący będzie miał Naramnik w tymże ſamym kolorzę y gatunku. Na mieſiąc przydanych do płacy - Zł. 4
Unterofficier - Zł. 8

Zołnierz Lat 15 ſłużący będzie miał Naramnik biały z złotą obwodką, y blaſzką, z liczbą Lat ſłużby ſwoiey. Przydatku do płacy na mieſiąc - - Zł. 3
Unterofficier - Zł. 7

Zołnierz Lat 12 ſłużący będzie miał Naramnik takiż, przydatku do płacy - - Zł. 2
Unterofficier - Zł. 6

Zołnierz Lat 10 ſłużący będzie miał Naramnik takiż, Przydatku do ~~płacy - - Zł. 1½~~
Unterofficier - Zł. 5

Po Lat 15 będzie miał prawo domawiać ſię o Inwalidy z utrzymaniem przydatku ſwego Weterańſkiego do płacy Inwalida, od lat 20 będzie ciągnął całą płacę Zołnierſką z dodatkiem Weterańſkim, co dla drugich wyżſzych Klas tym bardziey ſłuży.

Uwolnieni będą Weterani od ciężkich kar, to ieſt od bicia, ponieważ należy ſię ſpodziewać, że całemu Regimentowi, zechcą być cnoty, trzezwości y pilności w ſłużbie przykładem

Będą ſzykowani zawſze na prawym ſkrzydle ſwych Chorągwi w pierwſzym

Ein Soldat der 25 Jahre gedienet hat, erhält ein dunkelblaues mit Gold geſticktes épaulette mit einem Blech ohne Krone, auf welchem die Anzahl der Jahre ſeines Dienſtes gepräget ſeyn ſoll, und eine monatliche Zulage von fl. 5
Ein Unterofficier fl. 10

Ein Soldat, der 20 Jahre beym Regiment geweſen iſt, wird ein épaulette von der nemlichen Farbe und Gattung als der vorige nebſt einer monatl. Zulage von fl. 4
Ein Unterofficier fl. 8
erhalten

Ein Soldat der 15 Jahr gedienet hat, erhält ein weißes épaulette mit goldenen Rande, nebſt einem Blech worauf die Zahl der Jahre ſeines Dienſts angezeigt ſeyn wird und eine monatliche Zulage von - - fl. 3
Ein Unterofficier fl. 7

Ein Soldat der 12 Jahre beym Regiment geweſen iſt, wird daſſelbe épaulette als der vorige und monatl. Zulage von fl. 2
Ein Unterofficier von fl. 6
erhalten

Ein Soldat, der 10 Jahr im Dienſt verbleibt, erhält das nemliche épaulette als der vorige und eine monatliche Zulage von - - fl. 1½
~~Ein Unterofficier von~~ fl. 5

Nach 15 ehrlich ausgedienten Jahren, wird ein Soldat das Recht haben um die Invalidengelder anzuhalten, die er erhalten ſoll, mit Beybehaltung ſeiner Zulage als Veteran.

Von 20 Jahren ſeiner Dienſte an, wird er die ganze Beſoldung als Soldate und die Zulage als Veteran und Invalide ziehen, deſſen ſich die höhern Claſſen um deſto mehr, werden zu erfreuen haben.

Die Veterani ſollen von deu Strafe der Schläge frey bleiben, weil man ſich von ihnen dieſes verſpricht, daß ſie dem ganzen Regiment, ein Beyſpiel der Treue, Nüchternheit und Genauigkeit im Dienſt ſeyn werden.

Sie werden jederzeit auf dem rechten Flügel ihrer Compagnien im erſten Glied

geſtellet

wſzym Glidzie. Chorągwie prowadzić y odprowadzać będą. Na Wartach za Gefreyterow będą używani lub też zawſze na naypierwſczych ſtali Pocztach.

Na Wioſnę Weterani Dywizyami oſobno, razem muſztrować ſię będą.

Wyſłużywſzy Lat 10 Zołnierz ſwemu Kapitanowi opowie ſię y będzie ſię dopraſzał być między Weteranami pomieſzczonym; Kapitan zważywſzy ieżeli proſzący przez czas ſłużby ſwoiey nie zaſłużył na żaden zarzut wyłączaiący go od tey Dyſtynkcyi, meldować go będzie Szefowi, a w nieprzytomności Jego nayſtarſzemu przy Komendzie Officierowi. Chorągiew broń weźmie y w przytomności Sztabu y Officierow, Szeff czy Komendant przybierze tego Zołnierza w znak dyſtynkcyi. aż do Klaſſy 20 letniey Chorągiew tylko, w ktorey mięyſce bierze ta promocya, w broni ſtawać będzie, od tey Klaſſy incluſive aż do oſtatniey, Regiment cały będzie pod bronią y nayuroczyściey iak przy Chorągwiach tak przy Regimencie ta Ceremonia odprawiać ſię będzie.

Zołnierz, ktoremuby kiedy wyrzucić y dowieść można, Tchorſtwo, Dezercyę y kradzież na zawſze wyłączony będzie od Weterańſtwa.

Weteran ktoryby zgrzeſzył przeciwko Subordinacyi y niepoſłuſznym ſię pokazał Unterofficierowi, lub Officierowi, za pierwſzym razem zaraz degradowany będzie, utraci wſzelkie dyſtynkcye y prerogatywy, y iuż nigdy nie będzie mogł ſię mieścić w liczbie Weteranow, gdyż grzech niepoſłuſzęſtwa naywiękſzym ieſt w ſłużbie Zołnierſkiey. Gdyby w wykonaniu rozkazow opieſzałym ſię pokazał Weteran, to ieſt gdyby chybił ſtanąc na godzinę naznaczoną, piianym przyſzedł na ſłużbę albo w ſłużbie ſię upił, za czwartym razem odebrawſzy za te wyſtępki karę areſztu, degradowanym będzie. Pierwſzy wyſtępek Are-

geſtellet werden. Sie ſollen dieſen Vorzug haben, die Fahnen einzuholen und abzuführen. Auf den Wachten ſollen ſie nur als Gefreyte gebraucht, oder aber auf die vornehmſten Poſten geſtellet werden.

Im Frühjahre zur Exercierzeit, werden die Veterani von den andern Soldaten abgeſondert mit Diviſionen à parte exerciren.

Wenn ein Soldat 10 Jahr im Regiment ausgedienet hat; ſo kan er ſich bey ſeinen Capitain melden und anhalten, in die Zahl der Veteraner aufgenommen zu werden, und wenn letzterer ſeine Aufführung, während dieſer Zeit unterſucht und gefunden hat, daß der Bittende keinen Vorwurf verdienet der ihn von den angeführten Vorzügen ausſchlieſſen könte, ſo muß er ihn dem Chef, oder in deſſen Abweſenheit, dem Aelteſten commandirenden Officier des Regiments, melden, da alsdenn die Compagnie bey welcher er ſtehet, ins Gewehr tritt, und der Chef, oder der Commendant des Regiments, den Soldaten in Gegenwart des Staabes und der ſämmtlichen Officiers, mit dem Ehrenzeichen auszieret. Nur bis zur 20jährigen Claſſe wird die Compagnie bey welcher dieſe Promotion ſtatt findet ins Gewehr treten. Bey den höheren Claſſen incluſive der 20jährigen wird das ganze Regiment unter dem Gewehr ſeyn, und überhaupt ſoll dieſe Ceremonie ſowohl in dieſem als in jenem Fall mit der gröſſeſten Feyerlichkeit begangen werden.

Ein Soldat den man eines Diebſtahls, einer Deſertion und einer Feigheit beſchuldigen und überführen ſollte, wird auf immer von den Vorzügen der Aelterſchaft ausgeſchloſſen werden.

Wenn ein Veteran wider die Subordination ſündigen, und ſich gegen den Unterofficier oder Officier ungehorſam beweiſen ſollte, wird gleich beym erſtenmal von der Aelterſchaft degradiret werden, verliert, die damit verbundenen Ehrenzeichen und Vorzüge und wird unfähig, jemals mehr unter den Veteranen eine Stelle zu finden, indem der Ungehorſam in dem Soldatenſtande das gröſſeſte von allen Verbrechen iſt. Wenn er ſich in Befolgung der, ihm gegebenen Befehle, nachläßig und ſaumſelig bezeigen, nicht zur geſetzten Stunde auf dem Platz kommen, auf demſelben betrunken erſcheinen, oder ſich während des Dienſts beſaufen ſollte, wird beym 4tenmal nach erhaltener Strafe des Arreſts degradiret werden. Der erſte Fehler wird mit einem 14tägigen, der zweyte mit einem monatlichen und der dritte mit einem zwey mo-

Areſztem 2. tygodniowym, drugi mieſięcznym o chlebie y wodzie, trzeci dwu mieſięcznym, o chlebie y o wodzie ſkarany będzie, za czwarty nieochybna degradacya.

Weterani odtąd ſłowem powinni ſię ſtać wzorem całemu Regimentowi poćciwości, trzeźwości, ochędoſtwa, pilności w ſłużbie, ręczności w Muſtrzę, w prętkim nabianiu y w ſtawaniu; dbałemi powinni być o honor Regimentu, młodych Zołnierzy y rekrutow oświecać, zachęcać do ſłużby, odprowadzać od złych Nałogow, między ſobą maią utrzymywać punkt honoru, nie cierpieć żeby ſię ſzpetnemi ſłowy łaiali, napomnieć Kolegow, ktorych będą widzieli zapominaiących, pod iakiemi warunkami dyſtynkcye otrzymali, ſłowem iednym ſtać ſię godnemi ſtałych Komendy względow przez poſtępki ſwoie.

Ranga Unterofficierſka przykładnieyſzego ieſzcze wymagaiąc poſtępowania ſpoſobu do doſtąpienia Weterańſtwa, procz nie naruſzoney poćciwości, Unterofficierowie z Zołnierza na Unterofficierſtwa awanſowani pilnego w ſłużbie dozoru, trzeźwości, Punkt-Honoru w niwczym nieupodlonego, będą muſieli świadectwo dokładne mieć od Officierow ſwoich; między Inwalidami pod temiż ſamemi Warunkami pomieſzczeni będą co y Zołnierze.

ADAM X. CZARTORYSKI

D. 14. Auguſta 1774. w Warſzawie. *Pułkownik Szef Regimentu Gwardyi Pieſzey W. X. Littewſkiego.*

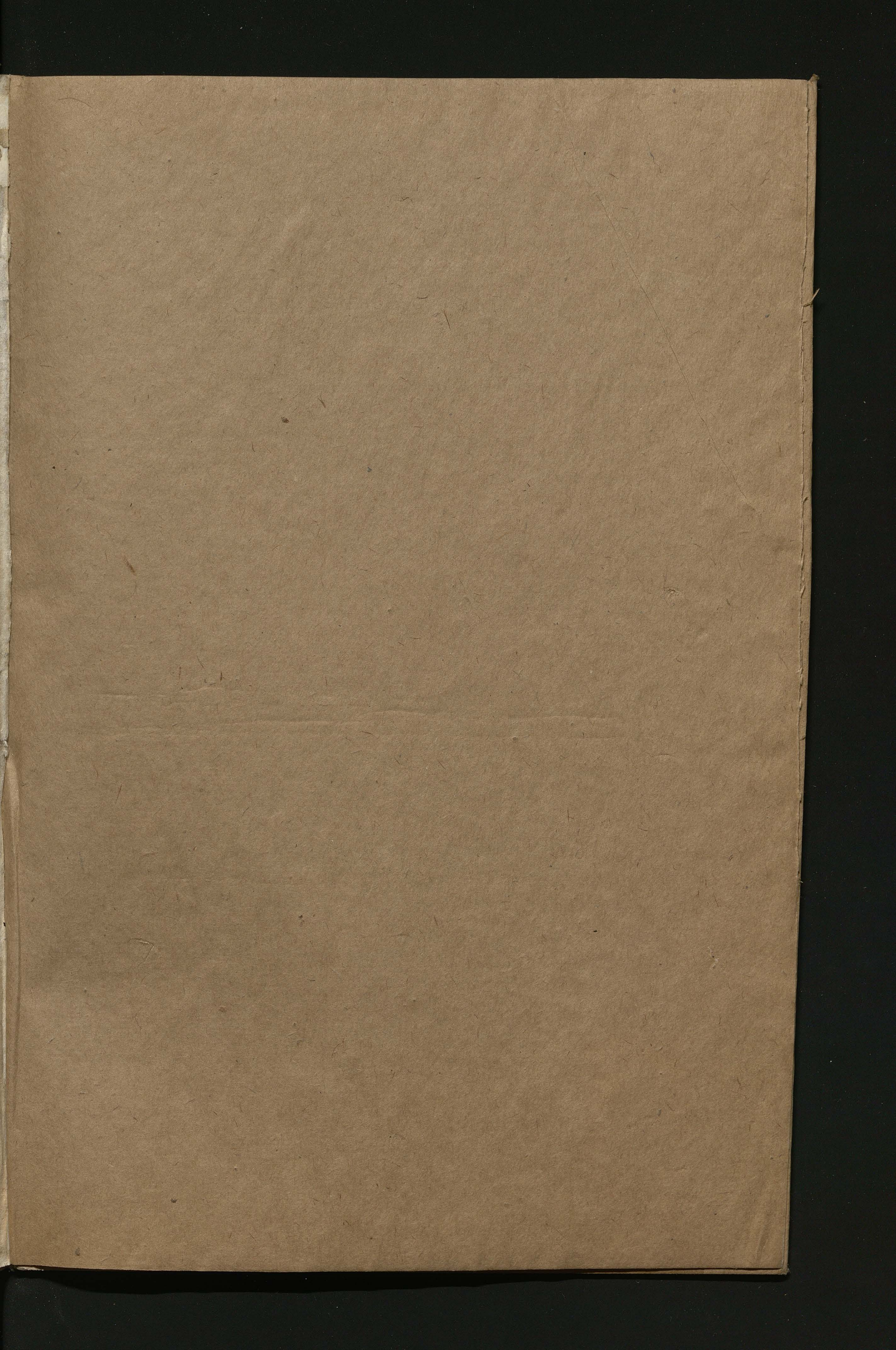
monatlichen Arreſt, und dieſes in beyden letzteren Fällen bey Waſſer und Brod geſtraft werden; beym viertenmal aber ſoll die Degradation unvermeidlich erfolgen.

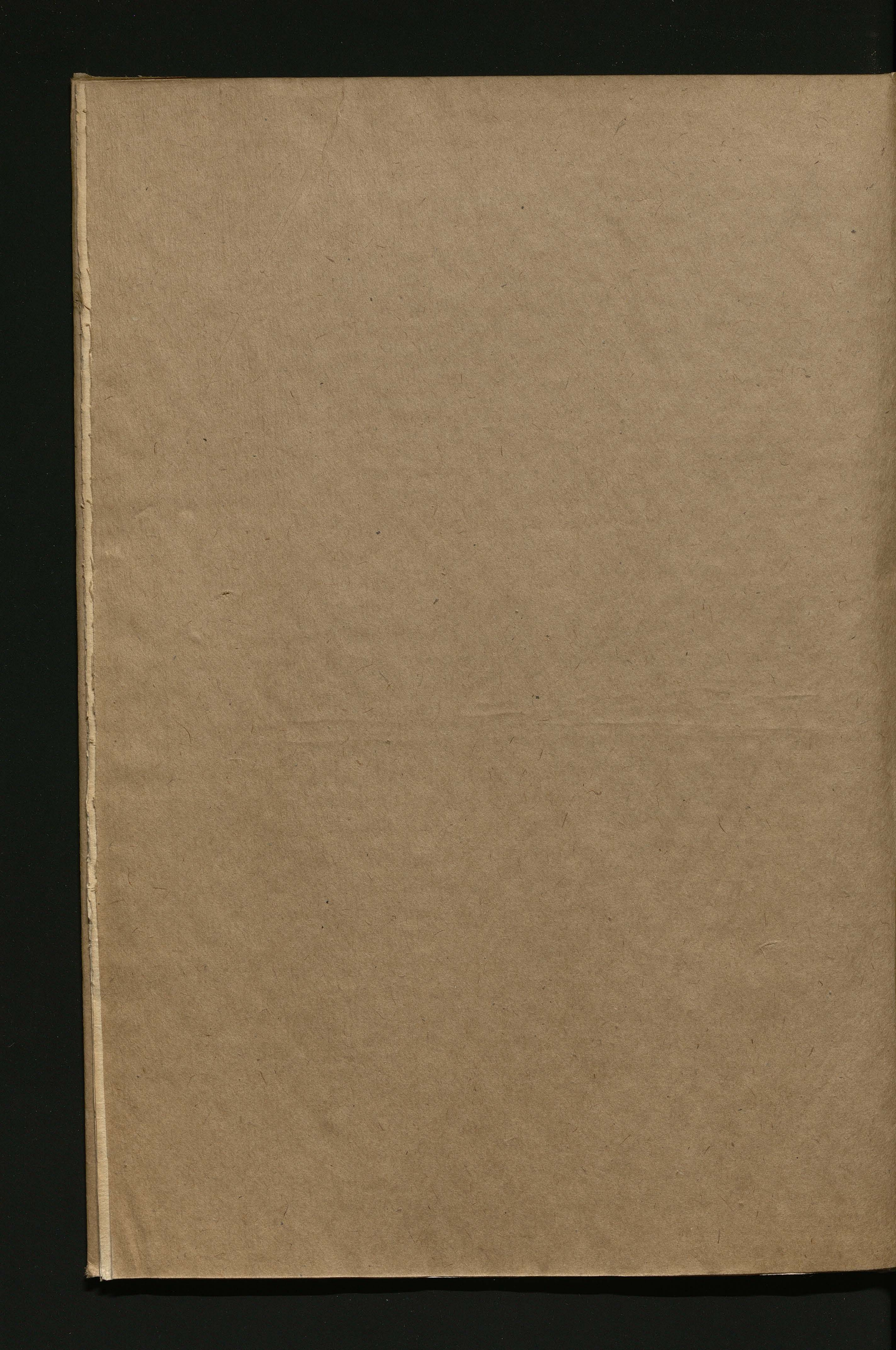
Die Veteraner ſollen mit einem Worte dem ganzen Regiment ein Beyſpiel der Ehrlichkeit, Nüchterheit, Reinlichkeit im Anzug, Fleißes im Dienſt, Geſchicklichkeit im Exerciren, Geſchwindigkeit im Laden und Aufſtehen, abgeben; Sie ſollen ſich die Ehre des Regiments angelegen ſeyn laſſen, die Recrouten erleuchten, zum Dienſt aufmuntern, von den üblen Gewohnheiten abbringen, ihren Collegen nicht mit unanſtändigen Worten begegnen, unter ſich auf das point d'honneur halten, und wenn ſie ſehen, daß irgend welche von ihnen vergeſſen, unter welchen Bedingungen, ſie die Vorrechte der Aelterſchaft erhalten haben, ermahnen; mit einem Worte, ſie ſollen durch ihre gute Handlungen, die Achtung bey ihren Obern zu conſerviren bemühet ſeyn.

Da der Unterofficier-Rang eine noch genauere und exemplariſchere Aufführung erfordert; ſo müſſen diejenigen Unterofficiers, die aus Gemeinen Unterofficiers geworden ſind, wenn ſie anders zu den Vorrechten der der Aelterſchaft gelangen wollen, außer der unverletzten Treue und Ehrlichkeit, von ihren Officiers unzweifelhafte Zeugniſſe, ihrer fleißigen Aufſicht und Bemühung im Dienſt, Nüchternheit und eines unverletzt erhaltenen Point d'honneurs darbringen können. Sie werden übrigens unter die Invaliden unter den nemlichen Bedingungen als die Soldaten, aufgenommen werden.

ADAM X. CZARTORYSKI

D. 14. Auguſta 1774. w Warſzawie. *Pułkownik Szef Regimentu Gwardyi Pieſzey, W. X. Littewſkiego.*

Biblioteka Jagiellońska
stdr0022272

